

Interferența limbii materne în studierea limbii străine

O. Zingan

În prezentul articol am dori să contrastăm unele structuri gramaticale din limbile română și engleză, ce creează dificultăți în asimilarea lor de către studenții români și să oferim metode, ce ar contribui la eliminarea erorilor cauzate de interferența limbii materne în studierea limbii străine.

Interferența limbii materne în studierea limbii străine a devenit o arie importantă de studiu a cercetătorilor, didacticienilor și lingviștilor. Conștient sau inconștient recurgem la trăsăturile limbii materne, atunci când vorbim sau scriem într-o limbă străină și cu cât similitudinea dintre ele este mai mare, cu atât aceasta se întâmplă mai des. Cea mai mare dificultate în învățarea unei limbi străine o constituie schimbarea mecanismului gramatical al limbii materne cu cel al limbii noi [1].

Ocupându-ne de predarea limbii engleze vorbitorilor de limbă română din cadrul Facultății de Economie UTM, am cercetat interacțiunea dintre limba maternă și limba țintă pentru a depista dificultățile întâlnite de către studenți în învățarea limbii engleze. Am remarcat că engleza vorbită de studenții noștri în perioada învățării constituie un sistem mixt, în care exprimarea corectă și cea deviantă se interpătrund. Se pare că unele greșeli nu țin de aria de înțelegere a regulii de formare sau folosire a anumitei structuri, ci sunt legate de interferența limbii materne. Interferențele se produc la nivel fonetic, gramatical, lexical, fapt de care trebuie să se țină seama la elaborarea materialelor didactice [2]. Textele destinate învățării terminologiei ne oferă, pe lângă unități lexicale și frazeologice, noi structuri gramaticale de învățat.

Vom aborda, în continuare, particularitățile interferențelor sub aspect gramatical, bazându-ne pe analiza contrastivă a structurilor gramaticale din limbile română și engleză. Erorile gramaticale derivă atât din sintaxă, cât și din morfologie. Printre

cele ce țin de sintaxă cele mai des întâlnite aparțin topicii. Ordinea cuvintelor în propoziția engleză este mai rigidă ca cea din limba română. De exemplu, este acceptabil pentru propoziția română să înceapă cu două circumstanțiale: de timp și de loc, ceea ce nu putem spune despre propoziția engleză. Ieri, pe piața moldovenească a fost lansat un produs nou. - Yesterday there was launched a new product on moldavian market. După cum se vede, circumstanțialul de loc vine la sfârșitul propoziției engleze. Nerespectarea ordinii cuvintelor în propoziția engleză poate duce la schimbarea sensului, sau chiar poate antrena eșecul comunicării.

Fenomenul *it* impersonal este, deseori, generator de greșeli. Ex.: În construcțiile de tipul *it* + *say/think/hope*, *it* impersonal ține locul subiectului, care este obligatoriu în propoziția engleză, pe când în cea română el e subînțeles, deci poate fi omis.

It is said that earnings per share will be higher this year = Se zice că dobânda pe acțiune va fi mai înaltă anul acesta.

O eroare deosebit de frecventă o reprezintă omiterea verbului auxiliar *do* în formarea negației și a propoziției interogative la Present simple și corespunzător *did* la Past simple. Dat fiind faptul că acest fenomen nu există în limba maternă, studentul se blochează la traducerea unei propoziții simple de felul *Îl cunosc?* sau *Ce faci?*

Alt aspect de menționat ar fi utilizarea incorectă a două negative pentru a reda o negație. Cel mai frecvent aceasta se întâmplă la folosirea cuvintelor-negație *scarcely*, *only*, *hardly*, *but*, *never* și *only*. e.g. *Mr.Uris had but one sugesstion for us. (Not had not but one).*

Se pare că erorile morfologice cele mai frecvente sunt cele generate de verb. Studenții întâlnesc dificultăți legate de categoriile gramaticale de timp, mod, diateză ale verbului din cauza diferențelor care există referitor la aceste aspecte în limbile română și engleză. De exemplu, studentul deseori nu simte frontiera dintre Present perfect și Past simple. Pentru el, acțiunea

este terminată și în I have seen him today și în I saw him yesterday. În consecință, el folosește trecutul în ambele propoziții. Concordanța timpurilor în redarea vorbirii indirecte prezintă un alt aspect dificil, studentul se întreabă de ce trebuie să spună She said she was busy, pe când She is busy?

Dificultatea cea mai mare, după părerea noastră, o constituie verbele modale. Trebuie subliniat că varietatea nuanțelor de sens în exprimarea posibilității, obligativității, necesității, etc., exprimate de verbele modale este greu de sesizat pentru vorbitorii români [3]. De exemplu, studentul trebuie să diferențieze folosirea verbelor can și may, pe când în limba maternă verbul a putea redă sensurile ambelor modale: posibilitatea și permisiunea. La fel și verbele ought to, should, have to și must se traduc prin verbul a trebui. De aici rezultă greșelile studenților, care ori de câte ori vor să exprime sensul a trebui, utilizează must to, ceea ce reprezintă o greșeală atât semantică, cât și structurală.

Să menționăm, în cele ce urmează, câteva tipuri de erori legate de substantiv. În limba engleză substantivele numărabile și nenumărabile au un comportament gramatical distinct, primele au nevoie de articol nehotărât la singular. De exemplu, substantivul advice - sfat este nenumărabil în limba engleză, pe când în română, rusă, franceză, el este numărabil, iată de ce vorbitorii acestor limbi vor spune He gave me a good advice- greșit.

La fel numărul substantivelor poate fi o cauză a erorilor. Din substantivul bani, folosit la plural în limba română și echivalentul acestuia în engleză money, întotdeauna la singular, rezultă sintagme de tipul Money are in my pocket – greșit.

Scrierea și citirea numeralelor diferă în cele două limbi. În engleză, virgula separă clasele, iar punctul denotă zecimile, astfel numărul 5,003 în textul englez va semnifica cinci mii trei. Iar lexemele million, thousand, hundred au numai formă de singular [4].

Deseori alegerea prepoziției după un anumit verb sau adjectiv pune probleme. Singura soluție este să se învețe verbul cu

prepoziția care urmează, e.g. work on, reply to, charge for [5]. La fel se va proceda și cu expresiile frecvente ce includ prepoziții pay by check, go on business, etc.

Avem certitudinea că erorile sunt inerente procesului de învățare. Ele sunt greu de eliminat în totalitate, însă datorită unor anumite exerciții, numărul lor poate fi diminuat considerabil. Atât în cazul greșelilor gramaticale, cât și a celor lexicale, extrem de importantă ni se pare autocorectarea. Aceasta solicită un grad înalt de conștientizare din partea studentului.

Întru evitarea erorilor de interferență, foarte utilă ne pare a fi confruntarea formelor ușor de confundat și accentuarea diferențelor dintre acestea. Deseori erorile sunt condiționate anume de necunoașterea acestora din urmă.

Recurgerea la traducere contribuie și ea la evitarea erorilor, întrucât prin traducere diferențele dintre cele două limbi se evidențiază cel mai bine [6].

Bibliografie:

1. Krashen S., Formal grammar instruction: Another educator comments, TESOL Quarterly, nr. 26, 2, 1992, p. 151.
2. Swan M. & Bernard S., Learner English: A teacher's guide to interference and other problems, CUP, 2001, p. 28.
3. Vollaire C., Gramatica Limbii engleze, Teora, 1996, p. 49.
4. Brookes M., Horner D., Business English, Teora, 1999, p. 88.
5. Yule G., Explaining English Grammar, Oxford University Press, 2004, p. 97.
6. Rusievici-Wozny C., Stuzinska J., Însușirea unei limbi străine în fața problemelor de interferență lingvistică, Dialogos, nr. 6, 2002, p. 7.